

Història de les Idees Polítiques

Codi: 100054
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502758 Humanitats	OT	3	0
2502758 Humanitats	OT	4	0

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Javier Antón Pelayo

Correu electrònic: Javier.Anton@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Es recomana haver cursat les assignatures obligatòries d'història i pensament filosòfic de primer i segon curs del grau d'Humanitats

Objectius

Assignatura optativa que forma part de la menció en "Cultura contemporània" del grau d'Humanitats. Analitza la teoria política des del món clàssic fins l'actualitat, mostrant un interès específic per les obres canòniques vinculades amb l'organització de la societat i el desenvolupament de l'estat. L'anàlisi serà particularment sensible a la utilització contemporània de determinats autors, teories i conceptes polítics clàssics.

Competències

Humanitats

- Analitzar críticament la cultura contemporània.
- Analitzar críticament la cultura de l'actualitat i les circumstàncies històriques en què s'inscriu.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els processos històrics en què s'inscriu la cultura contemporània.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica

2. Analitzar els processos històrics que condueixen als conflictes bèl·lics
3. Avaluar críticament els diferents enfocaments actuals de l'estudi de la història de Catalunya
4. Avaluar críticament els models que expliquen les etapes històriques.
5. Escriure en un text acadèmic utilitzant el vocabulari propi de la disciplina
6. Explicar els processos històrics més rellevants de l'Època Moderna.
7. Identificar els conceptes clau que permetin explicar l'Època Moderna.
8. Identificar els conceptes històrics clau de les societats espanyola i catalana actuals.
9. Identificar les estructures socials, econòmiques i polítiques del món contemporani.
10. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
11. Identificar les tensions socials i econòmiques que marquen el pas de l'Edat Mitjana a l'Època Moderna.
12. Interpretar la informació normativa localitzada als webs d'institucions normatives a Internet.
13. Llegir i interpretar textos historiogràfics o documents originals i transcriure, resumir i catalogar informació generada a l'Edat Mitjana.
14. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
15. Organitzar i sintetitzar les diverses explicacions existents sobre les causes del canvi social en les diferents etapes històriques de la societat catalana
16. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions dels altres participants.
17. Reconèixer les bases de dades bibliogràfiques més idònies per obtenir les fonts sobre un tema determinat.
18. Treballar en equip respectant les diverses opinions.
19. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
20. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.
21. Utilitzar les fonts de recerca pròpies de l'estudi de la història de Catalunya.

Continguts

1. La història del pensament polític. Introducció historiogràfica.
2. Els orígens clàssics de la política
3. El poder polític del Papa i de l'emperador durant l'Edat Mitjana. L'escolasticisme.
4. Els fonaments de l'estat modern.
5. La raó d'estat: Maquiavel, maquiavelisme i antimaquiavelisme.
6. L'estat i Déu. Les concepcions polítiques de la Reforma.
7. La teoria de la "guerra justa" entre els estats i la polèmica sobre l'ocupació d'Amèrica. Francisco Vitoria i l'Escola de Salamanca.
8. La utopia. Les utopies del Renaixement.
9. Les doctrines contractualistes i la teoria de l'absolutisme. De Joan Bodí a Tomàs Hobbes.
10. La pràctica política del "valimiento" i el dret diví dels reis.
11. El parlamentarisme anglès: Locke.
12. La filosofia política de la Il·lustració francesa: Voltaire, Montesquieu i Rousseau.
13. El pensament polític de la Revolució Americana i de la Revolució Francesa.
14. Pensament polític i social contemporani: marxisme y anarquisme
15. Pensament polític i econòmic contemporani: liberalisme
16. El nacionalisme
17. Les propostes polítiques i socials del món actual: democràcia, feminisme, ecologia i globalització

Metodologia

L'alumne haurà de realitzar un treball continuat al llarg del curs. L'assistència a les lliçons magistrals li servirà per contextualitzar les lectures de les obres dels autors d'època i els articles de diari proposats. Per norma general, les obres d'autors d'època seran exposades en sessions tipus seminari i els articles de diari es valoraran mitjançant el fòrum virtual.

S'haurà d'elaborar un treball de recerca de petit format i dirigit.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	33	1,32	4, 9
Tipus: Supervisades			
Forum	5	0,2	19
Seminaris	12	0,48	10, 16
Tutories de seguiment	5	0,2	5
Tipus: Autònomes			
Estudi autònom	70	2,8	1, 4, 13
Exercici escrit (petit treball de recerca)	25	1	2, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 21

Avaluació

- Avaluació continuada

1. Participació qualitativa en els seminaris, tutories i fòrums

a) Seminaris i fòrums (49 %): 7 seminaris (cadascú dels quals representa una valoració del 7 % sobre la nota final).

c) Tutoria: 1 % (tutoria final)

2. Dues proves escrites tipus test

a) Test 1 (meitat de curs): 15 %

b) Test 2 (final de curs): 15 %

3. Exercici escrit (petit treball de recerca): 20 %

NOTES MOLT IMPORTANTS

* En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor informará l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

* Una vegada l'estudiant ha participat en més del 20 % dels elements evaluables (corresponents a 20 punts sobre 100) perd l'opció de ser considerat "No evaluable" i, en conseqüència, la seva qualificació serà "suspès", "aprovat", "notable", "excel·lent" o "matrícula d'honor", segons la seva nota.

* En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb un 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

* En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius que estiguin al seu abast

* Durant el període de la recuperació únicament existeix la possibilitat de repetir la prova o les proves escrites tipus exàmen realitzades al llarg del curs.

* Qualsevol particularitat o excepció a aquesta normativa haurà de rebre prèviament el vistiplau del professor.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació a les classes, seminaris, tutories i fòrums	50	0	0	1, 2, 4, 9, 10, 11, 13, 16, 18, 19
Dues proves escrites tipus test	30	0	0	4, 7, 8, 9, 10
Exercici escrit (petit treball de recerca)	20	0	0	1, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 12, 14, 15, 17, 19, 20, 21

Bibliografia

a) Bibliografia bàsica

- Jean-Jacques CHEVALLIER (1983-1984), *Histoire de la pensée politique*, París: Payot.

- Santiago DELGADO FERNÁNDEZ (2018), *Sobre la política: ideas políticas desde la polis a la Revolución Inglesa*, Granada: Comares.

- Salvador GINER (1987), *Historia del pensamiento social*, Barcelona: Ariel.

- Luis GONZÁLEZ SEARA (1995), *El poder y la palabra. Idea del Estado y vida política en la cultura europea*, Madrid: Tecnos.

- Iain HAMPSHER-MONK (1996), *Historia del pensamiento político moderno. Los principales pensadores políticos de Hobbes a Marx*, Barcelona: Ariel.

- Fernando QUESADA (ed.) (2008), *Ciudad y ciudadanía. Senderos contemporáneos de la filosofía política*, Madrid: Trotta.

- Ellen MEIKSINS WOOD (2011), *De ciudadanos a señores feudales. Historia social del pensamiento político desde la Antigüedad a la Edad Media*, Madrid: Paidós.

- David MILLER (dir.) (1989), *Enciclopedia del pensamiento político*, Madrid: Alianza.
- Ignacio MOLINA (1998), *Conceptos fundamentales de ciencia política*, Madrid: Alianza.
- Fernando PRIETO (1993), *Historia de las ideas y de las formas políticas*, Madrid: Unión Editorial.
- George H. SABINE (1980), *Historia de la teoría política*, México-Madrid-Buenos Aires: Fondo de Cultura Económica.
- Elena SÁNCHEZ DE MADARIAGA (1998), *Conceptos fundamentales de Historia*, Madrid: Alianza.
- Pablo SÁNCHEZ GARRIDO (dir.) (2011), *Historia del análisis político*, Madrid: Tecnos.
- Quentin SKINNER (1985-1986), *Los fundamentos del pensamiento político moderno*, México: Fondo de Cultura Económica, 2 vols.
- Jean TOUCHARD (1987), *Historia de las ideas políticas*, Madrid: Tecnos.
- Fernando VALLESPÍN (ed.) (1990), *Historia de la teoría política*, Madrid: Alianza.

b) Lectures del curs (obres d'època).

- ARENDT, Hannah (2018), *¿Qué es la política?*, Barcelona, Paidós, Introducció de Fina Birulés (textos escrits entre 1956 i 1959)
- SANTO TOMÁS DE AQUINO (1989), *La monarquía*, Madrid, Tecnos, estudi preliminar, traducció i notes de Laureano Robles i Ángel Checa, (escrit entre 1265 i 1267).
- Nicolás MAQUIAVELO (1998), *El príncipe*, Madrid: Tecnos, estudi preliminar d'Ana Martínez Arancón i traducció i notes d' Helena Puigdomènech (escrit el 1513).
- Tommaso CAMPANELLA (2007), *La ciudad del Sol*, Madrid: Tecnos, pròleg, traducció i notes de Miguel A. Granada (publicada el 1623).
- Thomas HOBBS (1993), "Leviatán o la materia, forma y poder de una república eclesiástica y civil" a *Del ciudadano y Leviatán*, Madrid: Tecnos, estudi preliminar i antologia d'Enrique Tierno Galván i traducció d'Enrique Tierno Galván i M. Sánchez Sarto (publicat el 1651), pp. 43-210.
- John LOCKE (2003), *Segundo tratado sobre el gobierno civil*, Madrid: Alianza, Madrid (publicat el 1690).
- J. B. ERHARD (i altres) (1988), *¿Qué es Ilustración?*, Madrid: Tecnos, estudi preliminar d'Agapito Maestre i traducció d'Agapito Maestre i José Romagosa (escrits durant el segle XVIII).
- Karl MARX y Friedrich ENGELS (2009), *El manifiesto comunista*, Barcelona: Diario Público (publicat el 1848).
- Carl SCHMITT (1996), *Sobre el parlamentarismo*, Madrid: Tecnos, Estudi preliminar de Manuel Aragón i traducció de Thies Nelsson i Rosa Grueso (publicat el 1923).

Programari

-